

ved umiddelbare Valg, og ere Kredsene større, saa have Vælgerne til Gengæld ogsaa flere Folketingsmænd at henvende sig til, som tilmed, da de hver for sig ere valgte af alle Kredsens Vælgere, maa være ligelig interesserede i at varetage alle Vælgernes Interesser. Der vil derfor heller ikke være Fare for, at nogen nok saa afsides liggende Vælgerbefolknings Tarskulde blive tilsidesat, da alles Stemmer veje lige ved Valgets Afgørelse.

Forholdstalsvalgmaadens Fortrin ere derhos ikke blot anerkendte i Teorien, men ogsaa i vor offentlige Rets Udvikling. Den er ikke blot i 1866 bleven indført i Grundloven ved Valgene af Landstingsmænd, men ogsaa derefter i Lovgivningen ved de kirkelige Valg til Menighedsraadene og til det kirkelige Udvalg, ved hvilke den erfaringsmæssig uden Vanskelighed har ladet sig praktisere. Endvidere er den af Regeringen foreslaaet indført ved de kommunale Valg, ja endog ved Valgmandsvalgene til Landstinget i København og i de Købstæder, der vælge flere end en Valgmand af hver Klasse med udtrykkelig Fremhævelse af, at Kravene om Indførelse af denne Valgmaade ved de forskellige politiske og kommunale Valg for at sikre Mindretallene ere blevne rejste med stigende Styrke. Det vil da kun være i Overensstemmelse med denne Forholdstalsvalgmaadens fremadskridende, praktiske Anerkendelse og Anvendelse, om den nu ogsaa faar Anvendelse ved Folketingsvalgene, medens det, som anført, vilde være en fuldstændig Anakronisme, om man, naar man nu vil gennemføre en Grundlovsændring netop og udelukkende for at indføre en forandret Valgordning til Folketinget, vilde vælge at bevare en i alle Henseender forældet Valgmaade.

Til de anførte saglige Grunde, der tale for Indførelsen af Forholdstalsvalgmaaden ved Folketingsvalgene, skal endnu føjes den meget betydningsfulde Kendsgerning, som afgjort taler til dens Fordel, at den i høj Grad vil lette Muligheden af at gennemføre og bevare en ligelig Repræsentation af de forskellige

Befolknings-Omraader og Befolknings-Bestanddele i Tilfælde af Befolkningens Vækst og dermed følgende Forskydning af Befolkningsforholdene indenfor de forskellige Kredse.

Ved den nuværende grundlovmæssige Ordning er Adgangen dertil forholdsvis let, for saa vidt som den voksende Befolkning kan faa en tilsvarende Repræsentation derved, at man føjer ny Kredse til. Men desuagtet har Erfaringen vist Vanskeligheden ved at skaffe det heromhandlede grundlovmæssige Bud fyldestgjort.

Den politiske Konflikt hindrede gennem lange Tider al Reform af Valgkredsordningen, og efter det politiske Forlig i 1894 nøjedes man med en midlertidig Omlægning af Kredsene, der dog tidligere eller senere maa efterfølges af en endelig, saa længe som Grundlovsbudget maatte bestaa. Et Hovedhensyn, der har været til Hinder for Grundlovsbudgets Gennemførelse, har vel været Utilbøjeligheden til at øge Folketingets Medlemsantal, hvilket ogsaa har ført til den nu foreslaaede Grundlovsændring. Men hvis den nu gennemføres, og Folketingets Medlemsantal fastsættes til et bestemt Antal, saa vil deraf udspringe en anden og ulige større Vanskelighed for ved Befolkningens Vækst og dermed følgende forholdsvis Forskydning at skaffe Tilvæksten en forholdsvis og ligelig Repræsentation i Folketinget, dersom man fastholder Valgkredse med Enkeltmandsvalg. Saa vil nemlig ny Valgkredse ikke kunne oprettes og Befolkningstilvæksten derigenem kunne sikres den ligelige Repræsentation, uden at bestaaende Valgkredse nedlægges eller omlægges, hvilken Nedlæggelse eller Omlægning derhos maa forudsættes periodisk at maatte finde Sted i større eller mindre Udstrækning. Men har det været vanskeligt at foretage en Revision af Valgkredsordningen under den bestaaende Tilstand, hvor man dog i det væsentlige kunde nøjes med at lægge ny Kredse til, saa vil Vanskeligheden blive hartad uoverkommelig, hvor man for at skaffe Retfærdigheden Fyldest i større eller mindre Udstrækning maa ændre